

UCHWAŁA

Dnia 5 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

Protokolant sekretarz sądowy Lena Stasiak

w sprawie sędziego Sądu Okręgowego [...] w [...] X. Y.

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej

na posiedzeniu w dniu 5 listopada 2025 r.

wniosku pełnomocniczki oskarżyciela subsydiarnego B. P.

o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Okręgowego [...] w [...] X. Y. za to, że w dniu 6 sierpnia 2021 r. w [...] jako funkcjonariusz publiczny – sędzia Sądu Okręgowego [...] w [...] przy ul. [...] – przekroczył swoje uprawnienia przez niewłaściwe i nieobiektywne procedowanie w zakresie postępowania o sygn. akt [...], prowadzonego w sprawie o rozwód poprzez wydanie postanowienia o uchyleniu alimentów orzeczonych w ramach udzielenia zabezpieczenia postanowieniem z dnia 26 czerwca 2017 r. na rzecz małoletniej O. W., działając tym samym na szkodę interesu publicznego i prywatnego B. P. oraz jej córki O. W.

tj. za czyn z art. 231 § 1 k.k.

na podstawie art. 80 § 2c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 334, z późn. zm.)

uchwalił:

I. odmówić zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Okręgowego [...] w [...] X. Y. za czyn wskazany we wniosku pełnomocniczki oskarżyciela subsydiarnego B. P. z dnia 25 marca 2025 r.;

II. kosztami postępowania delibacyjnego obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Pełnomocniczka oskarżyciela subsydiarnego – B. P. – wystąpiła do Sądu Najwyższego z wnioskiem o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Okręgowego [...] w [...] X. Y. za czyn polegający na tym, że w dniu 6 sierpnia 2021 r. w [...], jako funkcjonariusz publiczny – sędzia Sądu Okręgowego [...] w [...] przy ul. [...] – przekroczył swoje uprawnienia przez niewłaściwe i nieobiektywne procedowanie w zakresie postępowania o sygn. akt [...], prowadzonego w sprawie o rozwód poprzez wydanie postanowienia o uchyleniu alimentów orzeczonych w ramach udzielenia zabezpieczenia postanowieniem z dnia 26 czerwca 2017 r. na rzecz małoletniej O. W., działając tym samym na szkodę interesu publicznego i prywatnego B. P. oraz jej córki O. W., tj. za czyn z art. 231 § 1 k.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jest oczywiście bezzasadny.

Zgodnie z treścią art. 80 § 2c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 334, z późn. zm.), zwanej dalej „u.s.p.”, sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa. W orzecznictwie Sądu Najwyższego dotyczącym spraw immunitetowych wskazuje się, że pod pojęciem „dostatecznie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa” należy rozumieć podejrzenie w pełni uzasadnione, nie nasuwające żadnych istotnych wątpliwości ani zastrzeżeń, zarówno co do popełnienia czynu, jak i występowania innych znamion objętych przez ustawę ramami zasad odpowiedzialności karnej (por. uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 27 stycznia 2009 r., sygn. akt SNO 95/08; z dnia 8 maja 2007 r., sygn. akt SNO 21/07; z dnia 20 lipca 2011 r., sygn. akt SNO 32/11).

W postępowaniu w przedmiocie uchylenia immunitetu wymagany przez ustawę stopień prawdopodobieństwa popełnienia przez sędziego przestępstwa podlega również ocenie od strony negatywnej. W świetle art. 80 § 2c u.s.p. wykluczone jest podjęcie uchwały o zezwoleniu na pociągnięcie sędziego do

odpowiedzialności karnej, gdy z okoliczności podniesionych przez oskarżyciela wynika, że odpowiedzialność karna sędziego w rozważanych okolicznościach jest wyłączona.

Taka właśnie sytuacja zaistniała w niniejszej sprawie. Istotą zarzutu stawianego sędziemu we wniosku o zezwolenie na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej są czynności podjęte przez niego w sferze działalności orzeczniczej, w której sędzia ten jest niezawisły i dysponuje pełną swobodą wykonywania czynności jurysdykcyjnych. Jest to zarazem sfera szczególnie chroniona instytucją immunitetu sędziowskiego uregulowaną w art. 181 Konstytucji i art. 80 § 1 u.s.p., której celem jest stworzenie gwarancji bezstronnego i wolnego od wszelkich nacisków sprawowania przez sędziego wymiaru sprawiedliwości.

Należy przypomnieć, że powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego oznacza nadanie osobie powołanej prawa jurysdykcji, a więc prawa do niezawisłego rozstrzygania spraw. Sędzia zatem jest organem władzy publicznej (sądowniczej) wyposażonym w moc władczego, autorytatywnego rozstrzygania spraw, a więc sporów i konfliktów prawnych. Wynikająca z treści art. 66 § 1 u.s.p. rota ślubowania składanego wobec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przez osoby obejmujące urząd sędziowski zawiera sformułowania „(...) sprawiedliwość wymierzać zgodnie z przepisami prawa, bezstronnie według mego sumienia (...)”. Oznacza to, że czynności polegające na sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości z samego założenia objęte są szerokim zakresem swobodnego uznania sędziowskiego. Jeżeli zatem ustawodawca przyznał sędziemu uprawnienie do rozstrzygania spraw zgodnie z przepisami prawa i własnym sumieniem, nie może być mowy o wyciąganiu wobec tego sędziego konsekwencji prawno-karnych związanych z treścią dokonanego przez niego rozstrzygnięcia.

Co więcej, w sprawowaniu urzędu sędziego, które ze swojej istoty polega na wykładni i stosowaniu prawa, podczas rozstrzygania spraw zawisłych przed sądami, mogą zdarzyć się błędy w sferze oceny dowodów, ustaleń faktycznych czy też w sferze wykładni i stosowania przepisów prawa. Nawet w tego typu sytuacjach ustawodawca regulacjami zawartymi w art. 107 § 3 u.s.p. wyłączył odpowiedzialność dyscyplinarną sędziego, a konsekwentnie należy też przyjąć, że również jego odpowiedzialność karną (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19

września 2023 r. sygn. akt II ZZZP 2/22, opublikowania w Orzecznictwie Izby Odpowiedzialności Zawodowej, 2023 r., poz. 6.2, s. 225-296).

Analiza okoliczności zaistniałych w niniejszej sprawie wskazuje, że wnioskodawca kierując wniosek o zezwolenie na pociągnięcie wymienionego sędziego do odpowiedzialności karnej, za podstawę tego wniosku przyjął określoną ocenę prawnokarną sposobu wykonywania przez niego czynności orzeczniczych w sprawie, w ramach której zostało wydane postanowienie o uchyleniu obowiązku alimentacyjnego. Ocena ta jest jednak nietrafna, zaś skierowanie przeciwko wspomnianemu sędziemu subsydiarnego aktu oskarżenia można odczytywać jako próbę retorsji za wydane przez niego orzeczenie. Godzi to w oczywisty sposób w niezawisłość sędziowską i powinno podlegać ochronie, jaką tworzy instytucja immunitetu sędziowskiego.

Należy zatem uznać, że w analizowanej sprawie nie zachodzi jakiegokolwiek prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa przez sędziego objętego wnioskiem o uchylenie immunitetu.

Kierując się powyższymi względami, Sąd Najwyższy uchwalił jak w sentencji.

[M. T.]

[r.g.]